

1893-06-30

AFSENDER

Johanne Larsen

MODTAGER

Ellen Sawyer

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen kan læses på poststemplet

Generel kommentar:

Hvilan var en skole i Sverige. Ellen var elev på denne i 1893.

Den omtalte Thomas er muligvis

Thomas Bredsdorff.

Det vides ikke, hvad Haugens Gange er. Emil Aarestrup anvender også begrebet i et af sine digte.

Modtagersted:

Hvilan Åkarp Sverige

Omtalte personer:

Iffe -

Otto -

Pehr -

Johan Balslev

Laura Balslev

Ludvig Brandstrup, billedhugger

Thora Branner

Thomas Bredsdorff

Edvard Clemmenson

Leonard Holst

Jean Jensen

Marie Juul

Alhed Larsen

Johanne Larsen

Christine Mackie

Otto Emil Paludan

Christine Rasmussen

Hempel Syberg

Nicoline von Sperling

Vilhelmine von Sperling

Maria von Sperling. g. Balslev

Albrecht Warberg

Laura Warberg

Arkivplacering:

Warberg Kerteminde egns- og

Byhistoriske Arkiv BB 0036

Trykt udgave:

Nej

Proveniens:

Johannes Larsen har modtaget brevet som testamentarisk gave fra Laura Warberg P., som var datter af Johanne/Junge og Adolph/Agraren Larsen

DOKUMENTINDHOLD

Johanne og Thorvald slås (for sjov).

Johanne er ked af hverken at høre fra Clemse/Climse eller Snøde-Pehr. Marie Juul har sladret om Warberg-søstrene. Fx har hun sagt, at Christine og Thomas havde opført sig på en måde, så Thora ikke kunne være sammen med dem, og hun har fortalt, at søstrene løj. Derfor har Alhed, Thorvald, Marie Sperling og Johanne opsøgt Marie Juul, og Alhed skældte hende ud. Derefter spiste de på Sandholt.

Johannes forældre er glade for Thorvald. Der er ren idyl på Erikshaab. Johanne kan godt lide Thorvalds familie og hjem.

TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

Frøken Ellen Warberg

Hvilan

pr. Åkarp

Skåne

Sverige

[Intet skrevet på kuvertens bagside]

Bedste Elle.

Mit Hjærte svulmer højt af Raseri og i denne Sindstilstand sætter jeg mig hen at forfatte en Skrivelse til dig, saa du maa undskylde om den bliver lidt krigerisk – i Begyndelsen i det mindste. Du er for Resten selv Aarsagen dertil, idet jeg neml. beklagede dig at du ikke var her og kunde dele Feriens Glæder med os paa Haabet og det fandt Bæstet Thorvald var Øllebrødsbarmhertighed og drillede mig, kort sagt, saa at jeg sendte ham en Rejsetaske i Hovedet og ilede ned ad Trappen i Raseri.

For Resten lever Thorvald og jeg da i ret god Forstaaelse, naar undtages at vi ere slemme til at slaas, d.v.s. selvfølgelig er det altid ham, der begynder, mig der nødes til Forsvar; alle mine ti Fingre har allerede adskillige Gange været af Led saadan klemmer og maser han dem. – Det er jo egentlig længe siden, vi have vekslet Breve og jeg maa jo have oplevet en Del, som du ikke har hørt noget til. Og du som har besøgt Clemse i hans Hjem; det er rigtignok en Tur, som jeg misunder dig i højere Grad; har du aldrig snakket med Clemse om mig, om det, at han mente jeg havde lagt an paa ham; det kunde jeg nok have ønsket, om du havde klaret hans Begreber i den Henseende; han maa absolut være gal paa mig endnu; ellers vilde han skrive til mig og ønske mig til Lykke, det er umulig andet og jeg vil ikke nægte andet, end at det gør mig lidt ondt, hverken at høre fra ham eller Pehrs; hvorfor lille Snøde-Pehr ikke skriver til mig, det

begriber jeg ikke og det gør mig især ondt; vi har dog virkelig staaet hinanden for nær til saadan helt at uddø for hinanden. Lad et Par Ord falde til ham i den Hens [”Hens” overstreget] Retning, naar du ser ham, du maa godt sige, at det gør mig ondt ikke at have hørt fra ham.

Her er en svær Uro i Hønsegaarden i denne Tid – takket være vor trofaste Ven, Marie Juul. Hun har i den sidste Tid været aktiv til at faa snakket om os til saa mange som muligt, saa daarlig som muligt. En Dag ovre hos Præstens havde hun fyldt Mor med nette, smaa Historier om os; f.Eks. at Christine og Thomas paa Skamlingsturen havde opført sig saadan at Thora var kommen hen til Marie og bedt om hun maatte gaa hos hende for hun kunde ikke holde ud at gaa med Thomas og Chr. saadan var de, og en hel Masse, som jeg ikke husker mere. – Til Fru Rasmussen nede i Faaborg havde hun bl.a. sagt – fortalte Fru R. til Frk Sperling – ”Det er jo kedeligt med Warbergs Pigebørn, at de er nok desværre saa usandfærdige” hvortil Fru R. havde sagt: Men er Johanne dog ligesom de andre, saa er det dog kedeligt, og Marie havde svaret Ja, desværre hun er [”hun er” understreget, og understregningen er streget ud] ligesom de andre; men da Fru R. kom hertil i sin Fortælling var Frk Sperling drevet ud i Raseri og sagt ”Ja hun er ligesom de andre, men de er ikke løgnagtige[”] o.s.v. o.s.v. Er det dog ikke et stift Stykke at sværte os hos Thorvalds Familie lige nu da vi er blevne forlovede? Saa forleden gik Alhed, Thorvald og jeg til Sandholt til Frokost og derfra til Østerhæsinge sammen med Marie Sperling for at give Marie Juul en Overhaling. Mens Th. og jeg lagde Beslag paa Johanne ved Croquetplænen førtes den ulykkelige Marie ned i Haugens Gange og blev der halet over af Alhed og Marie Sp. Alhed sagde f Ex. til Marie Ja, vi ved jo at du fortæller Historier, det er ikke noget nyt, men at du ligefrem er ondskabsfuld, det havde jeg dog ikke troet før nu, men nu ser jeg det jo – eller noget Ignd. sagde hun. Marie Juul brølede og var nok dog en Smule angerfuld, men paastaar at have fyldt Mor bare fordi hun holder saa inderlig meget af os – en mærkværdig Maade alligevel at lægge sin Kærlighed for Dagen paa.

Vi vandrede saa tilbage til Sandholt og spiste til Middag. Frk. Sperling holdt en lille Tale til Thorvald og mig og Frk. Castberg havde lavet en Sang til os. – Der paa Sandholt havde [”havde” overstreget. ”Var” indsat over linjen] var de været [”været” overstreget] meget optagne af hele Marie Juulaffæren og kaldte Alhed og Maries Rejse derover ”Den store Holmgang” og sang en ”Hør Vægter, hvor skal Slaget staa?” Er de ikke kostelige? – Det er jo egentlig voldsomt, at saadan et Menneske som hun er inde i den Sag, du ved nok; Alhed havde egentlig frygtet for, at hun skulde have hentydet dertil, naar Marie Sp. hørte paa det, men hun dyede

sig da heldigvis ja hun turde naturligvis ikke andet end til for sine Forældres Skyld. – Her bliver for Resten talt saa meget om hende, at vi snart er ganske lede ved det hele; du skulde have set en Modtagelse vi gav hende den Dag, vi var derovre, vi saa ikke mildt til hende og hun saa lidt usikker ud til det. - -

Her er ellers – for at tale om noget andet og fornøjeligere – aldeles storartet at være kan du nok forstaa; de holder alle voldsomt meget af Thorvald – ikke mindst Far og Mor; jeg spurgte forleden Mor, om hun ikke kunde tænke sig en Gang i Tiden at kunne komme til at komme [”komme” overstreget] holde ligesaa meget af Th. som i sin Tid af Leon og til min Glæde svarede Mor: [”]Jooo – og endaa en Smule mere. – Han er jo da mere vores Lige.” Og Far kan udmærket snakke med ham, ligenu sidder de og river ned paa Damernes Logik – mit eneste Indlæg i Sagen er: ”Firiox” og – de tier rædselsslagne.

Stemningen er henrivende – Eftermiddagsstemning med Sol og nedrullede Gardiner her i Fars Stue. Far i sin Sofa, Pallam med et lille Host og en Avisraslen inde fra Kontoret, Mor og Onkel Syberg drøftende Marie Juulgeschichten i Dagligstuen, [”i Dagligstuen” indsat over linjen] Lus med Hovedet i sin Bog, Gamle fordybet i de nyeste Beretninger fra Hovedstaden. Aviserne. Men i Øjeblikket er Duften fra det hele, da Thorvald er gaaet sin Vej. - - - - Otto og Schoffen og deres lille Plante har jo været her med den vel; de var søde og vi havde et Par hyggelige Dage sammen med dem. - - Jeg var jo i Tarup i et Par Dage og syntes godt om det hele; især Thorvalds Mor, hun var yndig, men næsten allermest om den lille Svoger, Johan; han var aldeles [det følgende skrevet på side 1, øverst, på tværs] henrivende; han lignede aldeles præcis Studenten; hans Mor sagde ogsaa at det var fuldstændig som han saa ud, da han var 13 Aar. Han var mageløs sød, den Unge. Og der var kønt lige omkring Præstegaarden en yndig Have og en lille Skov bagved med en Eng og en Aa!

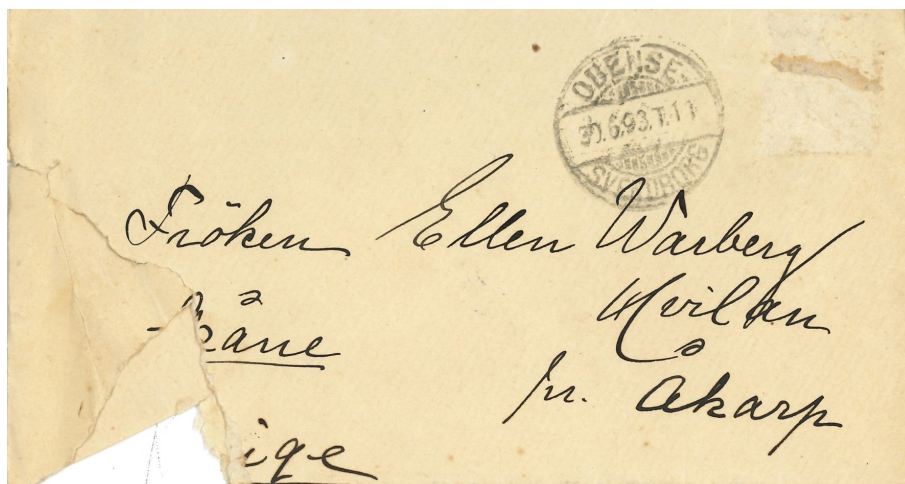
Jeg har Masser at tale med dig om, naar du nu kommer; (kom saa snart som mulig) ikke noget særligt, men sådan i al Almindelighed. Hilsen Johanne

[Øverst på side tre er på hovedet skrevet:]

Jo, jeg synes godt om [ulæseligt ord] og det gjorde jeg allerede paa Hvilan, han ligner Pehrs men er intet imod ham alligevel (? Han og lffe ?????[!])

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Minimide.
han lignet
Balders Maas
Studen.
hans Mor
Sag de ogsaa
at det var
Bredstedt end
Hollsten
som han var
dit da han
var i Aar.
Han var magt-
løs i sit slægt
Og da var Kong
Hans i Aar
Pret. legatid
en yndig ham
Og det blev her
Hogved moten!
Sag og en Aar!
Jeg har haaret
ad Halv med dig om
naar du er kom
mer. (Kom saa snart
som muligt) Ikke
noget sordig, men ikke
i al Mindeklædet. Høst
Mit Hjerte svulmer højt af Raseri og i
denne Lind tilstand sætter jeg mig hen ad
forfatte en Skrivelse til dig, sad du maa
undkynde om den bliver lidt krigerisk
i Begyndelsen i det mindste. Du er for Resten
selv Aarsagen dertil, idet jeg nemlig beklag-
de dig at du ikke var her og kunde dele
Tourets Blader med os paa Skaalet, og det
paa det Bestemte Skovvald var allebrødbarn-
hjarighed og drillede mig, kort sagt
Saa at jeg sendte ham en Rejsekasse
i Hovedet og ilede med at taappen i Raseri.
For Resten lever Skovvald og jeg da i et godt
Forstaelse, naar undtages at vi ere stem-
me til at slaas, d.v. 2. udeløselig er det
aldrig ham, der begynder, mig der nødt
til Forsvar, alle mine ti Fingre har al-
erede adskillig Gange været af Led saadan
blommer og smærker han dem.
Det er, egentlig, lange siden vi
have vekslet Breve og jeg maa jo have
oplevet en Del, som du ikke har hørt
noget til. Og du, som har besøgt Oleum
i hans Hjem, det er rigtig nok en Tanke,
som jeg min under dig i højere Grad,
har du aldrig snakket med Oleum
om mig, om det, at han mente
jeg havde sagt an paa ham. Det
kunde jeg nok have ønsket om
du havde kendt hans Begreb i
den Henseende. Han maa absolut
være god paa mig endnu, eller
ville han skrive til mig, og ønske
mig til Lykke, det er umulig andet.

læde mig det hele. du skulde
have set en modtagelse i går
hendes den dag vi var de første
vi saa ikke bieviedt til hendes
og hun saa lidt usikker ud
til det.

Her er ellers — for at tale
om noget andet og fornuftigere —
alders storartet i at være kan
du nok forstå de holder alle
voldsom meget af Thorvald —
ikke mindst kan og mor; jeg spurgte
Jordemoren mor, om hun ikke kunde
hænge sig en Gang i Fikur at kunne
komme til at ~~komme~~ holde
lige så meget af Th. som i sin
tid af Leon og til min Glæde svarede
mor: Joov og Trædda en Smule
mere. — Kan er jo da mere vorer Lige.”
Og far kan storartet snakke med
ham, ligesom sidder de og river ned
paa Damerens Lige — mit eneste
Svoger og Sagen er: „Furiot“ og — de to
rædselsslagne.

Stemningen er hvirrende — Ef-
termiddagsstemning med Sol og ved-
villedt Bardenes Lige i Fars Stue.
Far i sin Sofa, Palladen med et lille
Yndt Dags en Avis rasken lude fra
Geortofed Mor og Dukel Lyberg drøf-
tende Marietungeschtichten og den med
Hovedet i sin Dags, Gamle fordykket i
de nyeste Beretninger fra Hovedstaden
— Arberum. Men i øjeblikket er
Kuplen fra det hele, da Thorvald er
raab sin Tey — — — Otto og Schoppen
og deres lille Plante har jo været her
det der vel. de var søde og vi havde
et Par liggelige Dags sammen med
dem. — — — — — far var i et
Par Dags og byttede godt om det hele.
især Thorvald mor, hun var yndig
spen næsten allermest om det lille
Svoger, Johan; han var aldeles

880036